

Конкурентна европейска индустрия Директива за енергийна ефективност Българската специфика

май-юни 2015 г.

Европейската индустрия – новите предизвикателства

- ❖ Делът на индустрията до 2020 година да достигне **20 % от
брутния вътрешен продукт**;
- ❖ **Конкурентоспособността** се превръща в център на всички
индустриални политики;
- ❖ Усилията са към подобряване на бизнес средата;
- ❖ Ориентация към надеждна и **иновативна индустриална база** ;
- ❖ Добре функциониращ **единен пазар** за стоки и услуги;
- ❖ Европа 2020 – наука, технологии, иновации, **синергични ефекти**.

Европейската индустрия – хоризонтът на конкурентните предимства и планът Юнкер

- ❖ **Инфраструктура**, по-специално в областите широколентови и енергийни мрежи, транспорт, околна среда, природните ресурси, градското развитие и социалната сфера;
- ❖ **Инвестиции** в образование и обучение, здравеопазване, научноизследователска и развойна дейност, информационни и комуникационни технологии и иновации;
- ❖ **Разширяване** на използването на енергията от възобновяеми източници и подобряване на енергийната и ресурсната ефективност;
- ❖ **Различни инструменти**, осигуряващи по-добър достъп до финансиране за дружества с до 3000 служители, като ще се обръща специално внимание на малките и средните предприятия.

Енергийна ефективност – новото в Европа 1

❖ Енергийният Съюз на обединена Европа е изграден върху 5 крайъгълни репера:

- Енергийна сигурност, солидарност и доверие;
- Напълно интегриран европейски енергиен пазар;
- **Енергийна ефективност**, допринасяща за оптимизиране на търсенето;
- Декарбонизиране на икономиката;
- Развойна дейност, **иновации и конкурентоспособност**.

Енергийна ефективност – новото в Европа 2

- ◆ За първи път ЕК поема отговорност за предоставяне на **значимо място на енергийната ефективност като основен приоритет в енергийната си стратегия**, изтъквайки необходимостта от “фундаментално преосмисляне на енергийната ефективност и разглеждайки я като **енергиен източник по право**, така че да може да се конкурира по значимост на равни начала с обема на производството на енергия“.

Енергийна ефективност – новото в Европа 3

- ❖ Енергийната ефективност се превръща в един от **основните стълбове** в Енергийната стратегия на ЕС;
- ❖ **Огромна потенциал за развитие** чрез промени в поведението и използването на финансово ефективни технологии;
- ❖ Финансирането на подобряването на енергийната ефективност е с главен фокус не само **редуциране на енергийните загуби, но и за овладяване на влиянието на цените на енергията върху конкурентоспособността на Европейската индустрия;**

Директива за енергийна ефективност 2012/27/ЕС – Позицията на *BUSINESSEUROPE* при консултациите в ЕК

- ❖ Енергийната ефективност свързваме с постановката „**Да правим повече с по-малко**“;
- ❖ Преди 2020 г. – фокусът да бъде върху **икономическата ефективност** на приложението на Директивата;
- ❖ Преди 2030 г. – да се прилага **диференциран подход** при мерките по сектори на икономическа дейност с ударение върху тези с най-висок потенциал за подобрения;
- ❖ **Промислените и битовите сгради** потребяват приблизително 40% от общата потребявана енергия в Европа и това изисква много повече усилия за енергийна ефективност.

В търсенето на политики – българската специфика

- ❖ Осъществени **множество енергийни обследвания** по ЗЕЕ на задължени лица;
- ❖ Внедрени **множество мерки** за подобряване на енергийната ефективност;
- ❖ **Недостатъчни стимули** за внедряване на мерки за енергийна ефективност – ниска цена на енергията, липса на свободен финансов ресурс и др.;
- ❖ **Сериозни затруднения с отчитането и верификацията на реализираните енергийни спестявания (ESCO);**
- ❖ **Оценените в енергийните обследвания енергийни спестявания остават само на хартия, поради липсата на ефективен механизъм за превръщането им в търгуем инструмент.**

Вече е факт

Намаляване на търсенето на енергия за вътрешния пазар

- **Намаляване на продажбите на енергия:**
излишък от мощности и възможност за нарастване на износа.
- **Нарастване на цените на енергията от традиционните източници:**
до изравняване с цените на енергията от ВИ.

Сега стартира

Нарастване на произведената енергия при крайния потребител

- **Увеличено използването на ВИЕ и намаляване на потребление на традиционни горива:**
намаляване на зависимостта на потребителя от доставчика на енергия.
- **Увеличаване на броя на малките индивидуални енергийни системи :**
зараждане на „микро“ енергетика; пазар на технологии при крайния потребител.

Предстои

Преструктуриране и децентрализация и на енергийния пазар

- **Прехвърляне на капитали от „голямата“ енергетика към „микро“ енергетиката:**
 - малки енергийни обекти, използващи ВИЕ;
 - индивидуални системи и мрежи.
- **Борба за придобиване на енергийния потенциал на ВИЕ:** - сградите - ключови обекти,
 - роля на собствеността.
- **Конфликт между собствениците в „голямата“ и „малката“ енергетика:**
търговците на енергия – на границата на прехода.

- **Преобладаващ брой дребни собственици ще се нуждаят от препоръки и изпълнение на икономически ефективни мерки за спестяване и/или производство на енергия в техните обекти.**

- Препоръките следва да бъдат базирани на широко достъпни мерки,
а така изпълняваните мерки да не затрудняват изпълнението на следващи мерки.

Информирането на потребителя става ключова предпоставка.

В търсенето на политики – Микроенергетика ¹

- Централизираният контрол вече не е гаранция за надеждност на електроснабдяването;
- Децентрализираното управление може да бъде много по-гъвкаво и ефективно;
- Напредъкът в **силовата електроника, нанотехнологиите, информационните технологии и в акумулиращите средства** **позволяват** нови практически решения;
- Може да се създаде **многопосочна мрежа**, в която електричеството тече натам, където е необходимо, за разлика от сегашната “еднопосочна улица” между електроцентралите и потребителите.

Седемте “скрити” предимства на микроенергетиката ₂

- Модулност;
- Кратки пускови срокове;
- Разнообразие от горива и пазарна независимост;
- Надеждност и гъвкавост;
- По-малко и по-бързо строителство, по-малко загуби от преноса, по-малко инфраструктура;
- Местен и публичен контрол, местно икономическо оживление;
- Намаляване излъчването на вредни емисии в околната среда.

Осем пречки пред микроенергетиката ³

1. По-високи начални капиталовложения;
2. Правилата за собственост;
3. Потребителите не се възнаграждават за снижаването на върховите натоварвания;
4. Не се оценява повишената надеждност на електрозахранването;
5. Несправедливо високи такси за пренос и участие в мрежата;
6. Тромави технологични стандарти;
7. Неадекватност в лицензионните, противопожарните, строителните и други разпоредби;
8. Нееднакви екологични изисквания.

В търсенето на политики – *„Интелигентни мрежи и енергийна ефективност“*

- ◆ Гъвкаво производство на електроенергия;
- ◆ Разширение на електрическата мрежа;
- ◆ Акумулиране на електроенергия;
- ◆ **Енергийна ефективност;**
- ◆ Управление на товара;

В търсенето на политики – „Белите сертификати“

❖ Създаване на **механизъм за „отпушване“** на редица забавени и неработещи схеми за внедряване на мерки за енергийна ефективност

- Механизъм за измерване, верификация и сертифициране на **енергийните спестявания**;
- Увеличаване обема на **изпълнените мерки** за енергийна ефективност;
- Въвличане на **нови участници в процесите**, свързани с осъществяване на мерки за енергийна ефективност;
- Стимулиране на **иновативното технологично обновление и реструктуриране** на производствените системи и домакинства към по-малко енергоемки потребления.

В търсенето на политики – „Белите сертификати“

- ❖ Белите сертификати са световно признат **пазарен механизъм** за насърчаване на енергийната ефективност;
- ❖ Белите сертификати се явяват **допълнителен финансов стимул** за реализиране на мерки за енергийна ефективност;
- ❖ Възможност за стимулиране чрез **данъчни облекчения** реализирането на мерки за енергийна ефективност;

Обществена информираност и публична подкрепа от страна на регионалните и браншовите работодателски организации- диалог с бизнеса

Кирил Желязков – Българска стопанска камара

branch@bia-bg.com

инж. Михаел Делийски – Асоциация за екологичен инженеринг

deliyski@EEfect.com

